ਭੁਵਨੇਸ਼ਵਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ

ਬਨਾਮ

ਮਧੂਮਿਤਾ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2023 ਦਾ 3320

02 ਮਈ, 2023

[ਡਾ. ਧਨੰਜੈ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ, ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਅਤੇ ਜੇ. ਬੀ. ਪਾਰਦੀਵਾਲਾ, ਜੇ.]

ਸੇਵਾ ਕਾਨੂੰਨ-ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨਾ-ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਰੱਦ ਕਰਨਾ-ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਉਸ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜੋ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਸੀ-ਉਸ ਦਾ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਯੋਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜਨਮ ਤੋਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਵਿਆਹ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੀ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਵੇਗਾ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ-ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਪੰਜ ਸੌ ਸੱਠ-ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ' ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾਃ ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇੱਕ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ ਨੂੰ ਰਾਖਵੀਂ ਸੀਟ ਦਾ ਲਾਭ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਹੋਣਗੇ-ਇਹ ਸਿਰਫ ਰਾਜ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਰਾਖਵੀਂ ਸੀਟ ਦੇ ਅਸਲ ਚਾਹਵਾਨਾਂ ਲਈ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇਗਾ-ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ - ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਜਾਂਚ ਬੁਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਆਚਰਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ-ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਸਨ-ਲਗਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਅਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਭਾਰਤੀ ਖੁਰਾਕ ਨਿਗਮ ਬਨਾਮ ਜਗਦੀਸ਼ ਬਲਰਾਮ ਬਹਿੜਾ (2017) 8 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 670: [2017] 11 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 271; ਵਲਸਮਮਾ ਪਾਲ ਬਨਾਮ ਕੋਚੀਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (1996) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 545: [1996] 1 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ 128-ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ.

ਅੰਜਨ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (2006) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 257: [2006] 2 ਐੱਸਸੀਆਰ 208; ਸੋਲੰਕੇ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (2012) 8 ਐੱਸਸੀਸੀ 430: [2012] 7 ਐੱਸਸੀਆਰ 251; ਸ਼ਾਲਿਨੀ ਬਨਾਮ ਨਿਊ

ਭੁਵਨੇਸ਼ਵਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਮਧੂਮਿਤਾ ਦਾਸ

ਇੰਗਲਿਸ਼ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (2013) 16 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 526 [2013] 12 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 807-ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[1996] 1 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 128	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 6
[2006] 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 208	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 6
[2012] 7 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 251	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 11
[2013] 12 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 807	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 11
[2017] 11 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 271	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 19

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾਃ 2023 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ. 3320.
2019 ਦੇ ਆਈਏ ਨੰਬਰ. 625 ਵਿੱਚ ਕਟਕ ਵਿਖੇ ਉੜੀਸਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 30.10.2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ.
ਅਸ਼ੋਕ ਪਾਣਿਗ੍ਰਹੀ, ਨਵਾਬ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੀਤਾਂਜਲੀ ਦਾਸ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਐਡ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।
ਅਨਿਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਨੀਰਜ ਸ਼ੇਖਰ, ਨਿਸ਼ਾਂਤ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਪਰਜਿਤਾ, ਵਕੀਲ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨਃ
ਨਿਰਣਾ
ਡਾ. ਧਨੰਜੈ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ, ਚੀਫ਼
1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਇਹ ਅਪੀਲ ਉੜੀਸਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ 30 ਅਕਤੂਬਰ 2019 ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਉੱਭਰੀ ਹੈ।

3. 17 ਅਕਤੂਬਰ 1998 ਨੂੰ, ਪਹਿਲਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਜੂਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ। ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਇੱਕ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜੋ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ, ਭੁਵਨੇਸ਼ਵਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ 5 ਜਨਵਰੀ 1996 ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੇਸ ਨੰ. 7/1996, ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ, "ਦਿਵਾਰ" ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ।

4. 2 ਅਗਸਤ 2011 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਪ-ਕੁਲੈਕਟਰ, ਖੁਰਦਾ (ਚੌਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹ) ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇ ਕਿ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਤੇ ਆਰਜ਼ੀ

12ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਅੰਕ ਸ਼ੀਟ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸੀ। 3 ਅਗਸਤ 2011 ਨੂੰ, ਉਪ-ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ।

5. 5 ਅਗਸਤ 2011 ਨੂੰ, ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ (ਦੂਜਾ ਜਵਾਬਦੇਹ) ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਰੇਵ. ਵੱਖ ਵੱਖ. ਕੇਸ ਨੰ. 2011 ਦੇ 47. 16 ਅਗਸਤ 2011 ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਨੇ 21 ਜੁਲਾਈ 1993 ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦਾ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ।

6. 16 ਅਗਸਤ 2011 ਨੂੰ, ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਨੇ ਉੜੀਸਾ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਲਈ) ਨਿਯਮ, 1980 ਦੇ ਨਿਯਮ 8 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਵਾਲਸਾਮਮਾ ਪਾਲ ਬਨਾਮ ਕੋਚੀਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ [1] ਅਤੇ ਅੰਜਨ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ [2] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਵਿਆਹ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਹ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੀ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਗਈ ਸੀ। ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ 2 ਮਈ 1975 ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਜਨਮ ਤੋਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਖਵੇਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਪਤੀ "ਕੈਬਰਤਾ" ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ, ਪਰ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ "ਦਿਵਾਰ" ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਿਖਾਇਆ। ਇਸ ਲਈ, ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇਣ ਵੇਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕੀਤਾ ਸੀ।

7. ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 26 ਅਗਸਤ 2011 ਨੂੰ ਉੜੀਸਾ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਵਰਗੀਕਰਣ, ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਅਪੀਲ) ਨਿਯਮ, 1962 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਰੁੱਧ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

8. 13 ਜਨਵਰੀ 2012 ਨੂੰ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ,

1 (1996) 3 ਐਸਸੀਸੀ 545
2 (2006) 3 ਐਸਸੀਸੀ 257

ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਲੱਭਤਾਂ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

9. ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਖੁਰਦਾ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸ ਦੇ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। 23 ਮਾਰਚ 2012 ਦੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ 16 ਅਗਸਤ 2011 ਦੇ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ।

10. 13 ਮਾਰਚ 2012 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦਾ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ।

11. 25 ਜਨਵਰੀ 2018 ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ, ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਵਿਤਾ ਸੋਲੰਕੇ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ [3] ਅਤੇ ਸ਼ਾਲਿਨੀ ਬਨਾਮ ਨਿਊ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ[4] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਇਸ ਅਹੁਦੇ' ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਨਾਲ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਅਹੁਦਾ ਖਾਲੀ ਪਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿ ਇਹ ਅਹੁਦਾ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਇੱਕ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਅਹੁਦੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਲਾਭਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੀ ਹੋਵੇਗੀ।

12. ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੰਜ ਸੌ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ 30 ਅਕਤੂਬਰ 2019 ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦੇਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

13. ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਇੱਕ ਜਵਾਬੀ-ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੰਜ ਸੌ ਸੱਠ-ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਦੱਸਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਹਿਲਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਾ

3 (2012) 8 ਐਸਸੀਸੀ 430
4 (2013) 16 ਐਸਸੀਸੀ 526

ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ 25 ਜਨਵਰੀ 2018 ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖ਼ਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਵਿਤਾ ਸੋਲੰਕੇ (ਉਪਰੋਕਤ) ਅਤੇ ਸ਼ਾਲਿਨੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। (ਉਪਰੋਕਤ). ਇਸ ਲਈ, ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ) ਕਵਿਤਾ ਸੋਲੰਕੇ (ਉਪਰੋਕਤ) ਅਤੇ ਸ਼ਾਲਿਨੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। (ਉਪਰੋਕਤ).

14. ਅਸੀਂ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਲਈ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ' ਤੇ ਗੌਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਨੇ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀਆਂ ਲੈਣ ਲਈ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਕਦਮਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੱਕ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ ਨੂੰ ਰਾਖਵੀਂ ਸੀਟ ਦਾ ਲਾਭ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਰਾਜ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਰਾਖਵੀਂ ਸੀਟ ਦੇ ਅਸਲ ਚਾਹਵਾਨਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

15. ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਉਸ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜੋ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਾਲਸਮਮਾ ਪਾਲ (ਉਪਰੋਕਤ) ਅਤੇ ਅੰਜਨ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਕੇ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਨੇ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। (ਉਪਰੋਕਤ).

16. ਵਲਸਮਮਾ ਪੌਲ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਪਰ ਉਸਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਵਿਆਹ ਦੁਆਰਾ ਰਾਖਵੇਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਗਈ ਸੀ। ਰਾਖਵੇਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਲੈਕਚਰਾਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਅਗਾਂਹ ਜਾਤੀ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਰਾਖਵੇਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਕੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 (4) ਜਾਂ 16 (4) ਤਹਿਤ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਜਾਤੀ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ, ਵਿਆਹ ਜਾਂ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੁਆਰਾ ਪੱਛੜੀ ਜਾਤੀ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਂਸਪਲਾਂਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾਃ

34. [...] ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਿਸ ਨੇ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਜਾਤੀ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਲੈ ਕੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਲਾਹੇਵੰਦ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਲਾਹੇਵੰਦ ਜੀਵਨ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਜਾਂ ਵਿਆਹ ਜਾਂ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੁਆਰਾ ਪਛੜੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਂਸਪਲਾਂਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਧਾਰਾ 15 (4) ਜਾਂ 16 (4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਾਪਤੀ

ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਆਦਿ ਦੀ ਸਥਿਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਵੈਇੱਛੁਕ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਾਲ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 15 (4) ਅਤੇ 16 (4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਹਿਰਦ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰੇਗੀ।

17. ਅੰਜਨ ਕੁਮਾਰ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਕਬਾਇਲੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗ਼ੈਰ-ਕਬਾਇਲੀ ਪਤੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਵਿਅਕਤੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ ਦੇ ਰੁਤਬੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਕਬਾਇਲੀ ਰੁਤਬੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਪਾਹਜਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਲਸਮਮਾ ਪੌਲ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਬੀਲੇ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

18. 16 ਅਗਸਤ 2011 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਪੰਗਤਾ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਝੱਲਣਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਯੋਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਜਨਮ ਤੋਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਵਿਆਹ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੀ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਵੇਗਾ।

19. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਵਿਤਾ ਸੋਲੰਕੇ (ਉਪਰੋਕਤ) ਅਤੇ ਸ਼ਾਲਿਨੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਦਾਅਵੇ' ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। (ਉਪਰੋਕਤ). ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਭਾਰਤੀ ਖੁਰਾਕ ਨਿਗਮ ਬਨਾਮ ਜਗਦੀਸ਼ ਬਲਰਾਮ ਬਹਿੜਾ[5] ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

20. ਸ਼ਾਲਿਨੀ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਵਿਤਾ ਸੋਲੰਕੇ (ਉਪਰੋਕਤ) ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਈਮਾਨ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਤੀ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਾਲਿਨੀ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਦਾ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਯੋਗ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਆਪਣੇ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਸੀ।

21. ਭਾਰਤੀ ਖੁਰਾਕ ਨਿਗਮ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰਾਖਵੇਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ

5 (2017) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 670

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਵਿਤਾ ਸੋਲੰਕੇ (ਉਪਰੋਕਤ) ਅਤੇ ਸ਼ਾਲਿਨੀ (ਉਪਰੋਕਤ) ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਬੇਈਮਾਨ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਪਸ਼ਟ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

55. [...] ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਤਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਝੂਠੇ ਜਾਤੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਸਿਵਲ ਨਤੀਜਾ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਬੇਈਮਾਨ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਆਯਾਤ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਾਲਿਨੀ ਵਿੱਚ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ [ਸ਼ਾਲਿਨੀ ਬਨਾਮ ਨਿਊ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, (2013) 16 ਐਸਸੀਸੀ 526: (2014) 3 ਐਸਸੀਸੀ (ਐਲ ਐਂਡ ਐਸ) 265], ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ਗਲਤੀ ਵਿੱਚ ਪੈ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸ਼ਾਲਿਨੀ [ਸ਼ਾਲਿਨੀ ਬਨਾਮ ਨਿਊ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, (2013) 16 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 526: (2014) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. (ਐਲ ਐਂਡ ਐਸ) 265] ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ, ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਲਈ ਇੱਕ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀਆਂ ਮਾਨਸਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘੀ ਖੋਜ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਅਸੰਭਵ ਬੋਝ ਹੋਵੇਗਾ। [...]

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਜੋ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹਨ, ਚੰਗੇ ਸ਼ਾਸਨ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ: (i) ਇੱਕ ਅਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੁਰਲੱਭ ਜਨਤਕ ਸਰੋਤ (ਜਨਤਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ) ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ (ii) ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ (iii) ਇੱਕ ਅਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜੇ ਲਾਭ ਦੇ ਕੇ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

22. ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨੌਕਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਦੀ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਅਸਰ ਇੱਕ ਅਸਲੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੁੰਦਾ। ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਜਾਂਚ ਬੁਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਆਚਰਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹਨ। ਜੋ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਜਾਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਧੋਖਾਧੜੀ ਵਾਲਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਰਾਖਵੇਂ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜੋ ਲਾਭ ਮਿਲਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਤੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਪਵੇਗਾ।

23. ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਭਾਰਤੀ ਖੁਰਾਕ ਨਿਗਮ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਸੀ

ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ।

24. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵਸੂਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਮਿਆਦ ਲਈ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ।

25. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 30 ਅਕਤੂਬਰ 2019 ਦੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

26. ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
ਆਰਡਰ
1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਇਹ ਅਪੀਲ 30 ਅਕਤੂਬਰ 2019 ਨੂੰ ਉੜੀਸਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

3. ਪਹਿਲਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜੂਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ। ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਇੱਕ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜੋ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ, ਭੁਵਨੇਸ਼ਵਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ 5 ਜਨਵਰੀ 1996 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

4. ਇੱਕ ਵਿਭਿੰਨ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 7/1996 ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ, "ਦਿਵਾਰ" ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।
5. 2 ਅਗਸਤ 2011 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਪ-ਕੁਲੈਕਟਰ, ਖੁਰਦਾ (ਚੌਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹ) ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇ ਕਿ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਆਰਜ਼ੀ ਅੰਕ ਸ਼ੀਟ ਅਤੇ 12 ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸੀ।
6. ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਨੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸਣ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਵੱਖ ਵੱਖ. 2011 ਦਾ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 47.
7. 16 ਅਗਸਤ 2011 ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸੀ ਪਰ 21 ਜੁਲਾਈ 1993 ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦਾ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

8. 16 ਅਗਸਤ 2011 ਨੂੰ, ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਨੇ ਉੜੀਸਾ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਲਈ) ਨਿਯਮ, 1980 ਦੇ ਨਿਯਮ 8 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਾਲਸਮਮਾ ਪਾਲ ਬਨਾਮ ਕੋਚੀਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ [6] ਅਤੇ ਅੰਜਨ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ [7] ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਵਿਆਹ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਹ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੀ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਗਈ ਸੀ। ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਜਨਮ ਤੋਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਖਵੇਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

9. ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 26 ਅਗਸਤ 2011 ਨੂੰ ਉੜੀਸਾ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਵਰਗੀਕਰਣ, ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਅਪੀਲ) ਨਿਯਮ, 1962 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਰੁੱਧ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

10. ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ 13 ਜਨਵਰੀ 2012 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

11. ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ। ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

12. ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਖੁਰਦਾ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸ ਦੇ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ।
13. ਇਸ ਦੌਰਾਨ, 13 ਮਾਰਚ 2012 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ।

14. ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ।

15. 25 ਜਨਵਰੀ 2018 ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ, ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਵਿਤਾ ਸੋਲੰਕੇ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ [8] ਅਤੇ ਸ਼ਾਲਿਨੀ ਬਨਾਮ ਨਿਊ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਹੁਦੇ' ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

6 (1996) 3 ਐਸਸੀਸੀ 545
7 (2006) 3 ਐਸਸੀਸੀ 257
8 (2012) 8 ਐਸਸੀਸੀ 430

ਅਤੇ ਹੋਰ[9]. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

16. ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ 564 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ 30 ਅਕਤੂਬਰ 2019 ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

17. ਅਸੀਂ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਲਈ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ' ਤੇ ਗੌਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਨੇ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀਆਂ ਲੈਣ ਲਈ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਕਦਮਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਸੀ। ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

18. ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਉਸ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜੋ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ। ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਯੋਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਜਨਮ ਤੋਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਵਿਆਹ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਾਲਸਮਮਾ ਪਾਲ (ਉਪਰੋਕਤ) ਅਤੇ ਅੰਜਨ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। (ਉਪਰੋਕਤ). ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਵਿਤਾ ਸੋਲੰਕੇ ਅਤੇ ਸ਼ਾਲਿਨੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਦਾਅਵੇ' ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਖੁਰਾਕ ਨਿਗਮ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਬਨਾਮ ਜਗਦੀਸ਼ ਬਲਰਾਮ ਬਹਿੜਾ[10]. ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

19. ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨੌਕਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਦੀ ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਅਸਰ ਇੱਕ ਅਸਲੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੁੰਦਾ। ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਜਾਂਚ ਬੁਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਆਚਰਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹਨ। ਜੋ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਜਾਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਧੋਖਾਧੜੀ ਵਾਲਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲਿਆ ਸੀ।

9 (2013) 16 ਐਸਸੀਸੀ 526
10 (2017) 8 ਐਸਸੀਸੀ 670

ਜਾਤੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਰਾਖਵੇਂ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ।

20. ਭਾਰਤੀ ਖੁਰਾਕ ਨਿਗਮ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਪਸ਼ਟ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

21. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵਸੂਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਮਿਆਦ ਲਈ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ।

22. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 30 ਅਕਤੂਬਰ 2019 ਦੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

23. ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ ਨਿਬੇੜੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Advocate Shifa Kler